

پاسخ های دکتور عبدالله نامزد ریاست جمهوری افغانستان به پرسش های دیده بان حقوق بشر

.....

A. جوابگو بودن نیروهای امنیتی:

1. پولیس محلی افغانستان (ALP) در چندین مورد بد رفتاری علیه غیر نظامیان دست داشته اند، که این بد رفتاری ها به بررسی ضعیف سوابق، نظارت محدود از طرف حکومت و عدم موجودیت یک نظام انضباطی کارا ربط دارند. شما چه اصلاحاتی را در نظام پولیس محلی خواهید آورد؟

ما در رابطه با عملکرد های مثبت یا منفی کارکنان دولت و منسوبان قوای مسلح "سیستم مکافات و مجازات" را احیاء و تقویت می نماییم و برای معیاری کردن آن، حقوق بشر را اساس قرار می دهیم. بد رفتاری با غیر نظامیان از مصادیق نقض حقوق بشر تلقی می شود. برای تأمین حقوق یاد شده از تمامی صلاحیت های قانونی مان استفاده خواهیم نمود.

ما در نظام پولیس به ویژه در رابطه با پولیس محلی (تازمانی که چنین تشکیلاتی نیاز باشد؛ زیر برنامه اصلی ما این است تا با تقویت پولیس نظم عامه، نیاز برای وجود پولیس محلی را رفع نماییم) سطح فرهنگ رعایت موازین حقوق بشری را ارتقاء خواهیم داد و چارچوبه های انضباطی را تقویت می نماییم و در محور تقویت روند آموزش های مسلکی و حقوقی سطح باز پرس و پاسخگویی را بالا خواهیم برد.

2. افغانستان دارای یک نظام پرداخت غرامت به موقع، عادلانه و نامتناقض در مواردی که غیر نظامیان از سوی نیروهای امنیتی افغان خساره می بینند، نیست. اگر شما رییس جمهور شوید، آیا چنین نظامی را روی کار خواهید آورد یا خیر؟

حفاظت از جان، مال و ناموس شهروندان کشور از وظایف و مکلفیت های ملی ماست، گفتمان غالب ما در جنگ و صلح رعایت اخلاق و موازین حقوق بشری است. در صورتیکه شهروندان افغانستان از سوی نیروهای امنیتی یا در مجموع دولت افغانستان، خساره مند شوند و آسیب ببینند، ما وظیفه خود می دانیم، سطح باز پرس را بالا برده، در زود ترین فرصت ممکن به جبران خساره مناسب پرداخته و در جهت نهادهای سازی این روند آن اقدامات همه جانبه به خرج دهیم.

3. اگر شما رییس جمهور انتخاب شوید، چه اقداماتی را در راستای خاتمه دادن به بد رفتاری ها توسط شبه نظامیان غیر قانونی (اربکی)، که اغلب با حکومت هستند و یا توسط حکومت حمایت می شوند، روی دست خواهید گرفت؟

ما از اول هم طرفدار تشکیل نیرو های "اربکی" نبوده ایم و به این باور استیم که سطح پایین آموزش، نظم ناپذیری و امکان سوء استفاده از این نیرو ها، نه تنها این که باعث تقویت امنیت نمی شود؛ بلکه خود، محل امنیت هم است. ما در رابطه با پاکسازی نیروهای غیر قانونی اقدام جدی می نماییم، تارسیدن به این هدف، نیروهایی که با رعایت پروسیجر های قانونی تحت اوامر و دستورات قوای مسلح افغانستان فعالیت می نمایند مکلف ساخته خواهد شد تا مطابق با اصول و اخلاق به وظایف شان رسیدگی نمایند، بد رفتاری و قانون ستیزی را در هر شکل و به هر سطح تحمل نخواهیم نمود و در برابرش برخورد جدی قانونی می نماییم.

B. حقوق زنان:

4. به عنوان رییس جمهور آینده، آیا امکانات لازم را برای تاسیس خانه‌های امن برای زنانی که از خشونت‌های خانوادگی دست به فرار زده اند و همچنان واحدهای تخصصی برای جرایم خشونت علیه زنان در تمام سارنوالی‌های ولایات، تخصیص خواهید داد؟

بحث حفاظت از حقوق شهروندان مخصوصاً قشر های آسیب پذیر برای ما هم به لحاظ اخلاقی و نیز به جهت قانونی واجد اهمیت اساسی است. ما در رابطه با موضوع خشونت علیه زنان اقدامات چند جانبه را روی دست می گیریم؛ از یکطرف گستره امن را برای شان گسترده می نماییم و از جانب دیگر در جهت فرهنگ سازی برای ترویج و تعمیم احترام به حقوق انسانی آنها سرمایه گذاری می نماییم، همچنان حمایت های حقوقی و قانونی را در این راستا بیشتر از پیش بسیج خواهیم کرد، زمینه ها و چهار چوب های ساختاری و قانونی را برای برخورد با خشونت علیه زنان در سطوح مختلف اداری ایجاد خواهیم کرد و مهمتر از همه، با عاملین خشونت علیه زنان، در چهار چوب قوانین افغانستان چنان با جدیت برخورد خواهیم نمود، تا باعث عبرت دیگران شود و هر خشونت کننده علیه زنان، قبل از توصل به خشونت، وادار شود، چند بار با خود بیاندیشد.

5. در حال حاضر تعداد زنان در پولیس ملی خیلی کم است. اگر شما رییس جمهور انتخاب شوید، چه اقداماتی را روی دست خواهید گرفت تا شمار پولیس زن بیشتر و ابقای آنها در نیروی پولیس تضمین شود؟

حضور زنان در پولیس قناعت بخش نیست. بسیار از خانواده ها هنوز از مصونیت دختران شان که در صفوف پولیس می پیوندند، مطمئن نیستند آنان از برخورد تبعیض آمیز و غیر اخلاقی با دختران شان بیم دارند و به همین دلیل کمتر حاضر می شوند که دختران شان به پولیس پیوندند. تلاش خواهیم نمود از یک سو راه های تشویقی و تبلیغی را در پیش بگیریم و از سوی دیگر نظم و دیسپلین را در پولیس تقویت کنیم و از جانب دیگر فضای روابط میان پولیس مرد و پولیس زن را به گونه ای ایجاد کنیم که هیچ پولیس مردی ذهنیت سوء استفاده و سوء برخورد با پولیس زن را نداشته باشد. همچنان ارتقای زنان پولیس به سطوح بالای مدیریتی در ساختار پولیس می تواند مصونیت همکاران زن شان را تقویت بخشد. به این ترتیب خواهیم توانست زمینه های مطمئن حضور زنان را در سطوح مختلف پولیس تأمین نماییم.

6. به عنوان رییس جمهور آینده، در زمینه تطبیق قانون منع خشونت علیه زنان که از دواج اجباری و زیر سن را می‌داند، چه قدم‌های را برخواهید داشت؟

ما هر گونه اقدام غیر قانونی را غیر موجه می دانیم و در جهت نفی آن اقدام می نماییم، خشونت علیه زنان، از دواج اجباری و زیر سن را تخطی از اصول حقوق بشر و منافی قوانین افغانستان تلقی می کنیم، و در این زمینه همواره در جهت تقویت حقوق بشری زنان و تحکیم حاکمیت قانون جدیت به خرج می دهیم. ما همچنان تلاش خواهیم کرد با طرح و اجرای قوانین، مصونیت بیشتری را برای زنان کشور، تضمین کنیم.

7. بعد از اولین ارزیابی افغانستان توسط کمیته سازمان ملل متحد در مورد رفع تبعیض علیه زنان، این کمیته نگرانی های جدی اش را در مورد برخورد تبعیض آمیز علیه زنان در قوانین احوال شخصیه و فامیل ابراز نمود. این کمیته از افغانستان خواست تا:

- a. ماده‌های تبعیض آمیز قانون احوال شخصیه اهل تشیع و قانون مدنی را لغو کند
 - b. سن قانونی ازدواج دختران را تا ۱۸ سالگی بالا ببرد
 - c. در قانون خانواده، زنان را در همه امور مربوط به ازدواج و فامیل – به شمول دارایی، وراثت، طلاق و حضانت اطفال - حقوق مساوی با مردان فراهم کند
 - d. تعدد زوجات را لغو کند
- بحیث رییس جمهور آینده، آیا شما با این تغییرات موافقید و آیا در مورد تطبیق آن تلاش خواهید ورزید؟

پیش شرط ما در رابطه با ماده های قانون احوال شخصیه و قانون مدنی، رعایت حقوق بنیادین بشر، قوانین افغانستان و مصلحت های معاصر به گونه حکیمانه است، در این مورد به تقویت مسلکی نهاد های حقوقی و قانونگذاری خواهیم پرداخت و افغانستان را از پیشرفت خانواده جهانی جدا نخواهیم نمود.

8. در سالهای اخیر شاهد قتلهای زنان بلند پایه، بشمول زنانیکه در حکومت هستند - مثل بریدمن اسلام بی بی و بریدمن نگار - بوده ایم. من حیث رییس جمهور، شما چه گامهای را خواهید برداشت در راستای محافظت کارمندان اناتیه دولت از چنین حملات؟

به تقویت نظام عدلی و قضایی افغانستان خواهیم پرداخت، به استقلالیت، ارتقای نقش داورى شریفانه، قابل اعتماد بودن و مسلکی بودن آن را بهای می دهیم.

از قوه قضائیه خواهیم خواست تا پرونده های قتل های زنجیره ای بویژه خدمت گذاران زن را با جدیت رسیدگی نماید.

در رابطه با تدابیر حفاظتی و امنیتی خدمت گذاران زن نیز اقدامات مؤثر را روی دست می گیریم.

C. عدالت انتقالی:

9. در جریان ۳۵ سال گذشته، نقض های فراوان جدی حقوق بشر در افغانستان رخ داده است، اما تا کنون هیچ کدام از ناقضین نه تحت پیگرد قانونی قرار گرفته اند و نه در رابطه با این نقض ها محکوم شده اند. به عنوان رییس جمهور آینده، آیا شما در راستای محاکمه کردن کسانی که شواهد معتبر نشان دهنده دست داشتن ایشان به نقض جدی حقوق بشر است، گام های موثری را خواهید برداشت؟

عدالت انتقالی از مباحث مهم در جامعه ماست، وارد شدن به این بحث نیازمند نهاد های مسلکی و بی طرف و مستلزم نظام عدلی و قضایی معیاری، مستقل و با اعتبار است، علاوه بر اینکه در این مورد احساس مسئولیت می نمایم، در جهت گسترش اخلاق تسامح نیز فعالانه سهم ایفاء می نمایم، از نظر ما ایجاب می کند بستر های فرهنگی، حقوقی و اخلاقی مناسب بوجود آورده شود و از این طریق به بحث عدالت انتقالی پرداخته شود، در غیر آن استفاده های سیاسی و تشدید روحیه انتقامجویی تحت این عنوان احقاق حق را مصداق نمی بخشد.

10. در سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۰)، کمیسیون مستقل حقوق بشر گزارش ۸۰۰ صفحه‌ای را تکمیل کرد که در آن نقض‌های جدی حقوق بشری طی سالهای ۱۹۸۷ (۱۳۵۶) و ۲۰۰۱ (۱۳۷۹) مستند سازی شده است، اما این گزارش تا کنون از سوی حکومت افغانستان منتشر نشده است. من‌حیث رییس جمهور، آیا شما این گزارش را منتشر خواهید کرد؟

نایب می بینیم تا برای بررسی دقیق این گزارش‌های گروه از افراد متخصص و کارشناس را بگماریم تا تمامی جنبه‌های این گزارش و اسنادی که بر اساس آن این گزارش تهیه شده است، به صورت شفاف، صادقانه و حرفه‌ای، بررسی شود و در صورتی که لازم باشد، تحقیقاتی بیشتری در مورد قضایایی که در این گزارش قید شده، انجام خواهد شد.

به نظر ما تنها در صورت حصول اطمینان کامل از موثق بودن این گزارش می‌توان تصمیم به انتشار آن گرفت.

11. به عنوان رییس جمهور، شما برای احیای پلان عمل ملی برای صلح، مصالحه و عدالت، که در سال ۲۰۰۵ تصویب شد، چه گام‌های را خواهید برداشت؟

پلان عمل ملی برای صلح، مصالحه و عدالت در زمینه و زمانه مطرح شده است که با توجه به تحولات پیش آمده می‌باید دستخوش تغییرات مثبت شود و با نیازمندی‌های جدید همسو گردد، در این زمینه ایجاب می‌کند متخصصین امور پیشنهادات مشخص ارائه نمایند تا اجراءات اصولی و کارآ صورت گیرد.

D. شکنجه و برخورد بی رحمانه، غیر انسانی و تحقیر آمیز

12. پس از آنکه یک کمیته از سوی رییس جمهور کرزی شکنجه‌گسترده را در محابس و توقیف‌خانه‌ها گزارش داد، حکومت افغانستان فرمان داد هر کارمند دولت که در شکنجه دست داشته باشد تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت، اما تقریباً تا کنون کسی محاکمه نشده است. من‌حیث رییس جمهور آینده، شما چه گام‌های را روی دست خواهید گرفت تا اعضای پولیس، اردو و کارمندان دیگر دولت که در شکنجه دست داشته باشند، به پنجه قانون سپرده شوند؟

برای جلوگیری از اعمال شکنجه در توقیف‌گاه‌ها و محابس کشور نیاز است که اداره زندان‌ها از بنیاد متحول شود. تیم‌های حرفه‌ای محافظین و تحقیق‌کننده‌گان نیز می‌تواند حقوق زندانیان را به گونه بهتری، تامین و تضمین کند. شکنجه و رفتارهای تحقیرآمیز را نه تنها تقبیح می‌نماییم بلکه عملاً تحمل نمی‌کنیم، انسان‌ها در همه حالات (آزادی یا سلب آزادی) واجد کرامت انسانی اند، در این زمینه هرگونه اهمال را غیر قابل توجیه دانسته و برای عینیت بخشی احترام به ارزش‌های حقوق بشر شکنجه‌گران را به پنجه قانون خواهیم سپرد.

شکنجه تنها موردی نیست که به عنوان یک مشکل بزرگ در محابس و توقیف‌گاه‌ها وجود دارد. گزارشات متعددی از سوی نهاد‌های داخلی و خارجی تهیه شده که نشان می‌دهد وضع معیشتی زندانیان به شدت بد است. از آن گذشته وجود جرایم در درون محابس و توقیف‌گاه‌ها، مانند تجاوز به زندانیان خردسال، تجاوز به زنان زندانی، خرید و فروش مواد مخدر، از مشکلات دیگر زندان‌های افغانستان است.

ظرفیت اکثر زنان ها نیز کافی نیست و زندانیان در اکثر زندان ها مجبور استند در اتاق هایی که برای سه یا چهار نفر کفایت می کند، بیش از ده و بیست نفر به سر ببرند.

تمامی این مشکلات با یک برنامه ریزی کامل که در گام نخست نیاز به یک بررسی همه جانبه وضعیت زندان ها دارد، می تواند از میان برداشته شود.

13. منیث رییس جمهور آینده، آیا شما دسترسی کمیسیون مستقل حقوق بشر، سازمان ملل و سازمان های بشردوستانه و حقوق بشری را به محاسب جهت ارزیابی و نظارت از آنها، یقینی خواهید ساخت؟

در رابط با دسترسی کمیسیون مستقل حقوق بشر، سازمان ملل و سازمان های بشردوستانه و حقوق بشری به محاسب، ارزیابی و نظارت از آنها مانع قانونی وجود ندارد، در این زمینه نه تنها همکاری می نمایم که تسهیلات لازم را نیز بوجود می آوریم به باور ما این گونه بررسی ها و نتایجی که از آن به دست می آید، حکومت را در رسیده گی به مشکلات زندانیان و زندان ها، کمک می کند.

14. منیث رییس جمهور آینده شما چه گامهای را در راستای خاتمه دادن به "معاینات بکارت"، که از جمله برخورد بی رحمانه، غیر انسانی و تحقیر آمیز بشمار می رود، خواهید برداشت؟ باوجود اینکه این معاینات از نگاه طبی نامعتبر اند، دخترانی که متهم به "جرائم اخلاقی" شده اند در فرایند تحقیقات عدلی تحت چنین معاینات قرار می گیرند.

هر آنچه از لحاظ قانونی و اخلاق بشری توهین آمیز تلقی شود مورد تأیید ما نیست، تلاش خواهیم نمود تا در جهت حفظ کرامت انسانی شهروندان مخصوصاً دختران افغان اخلاق و فرهنگ مدنی گرامی داشته شود، از نظر ما برای مواجهه با نشانه های جرم، اخلاق حقوق بشری اصل قرار داده شود و تعمیم پیدا نماید.

E. حقوق اطفال:

15. در حال حاضر، تنها نیمی از دخترانی که در سن و سال مکتب رسیده اند به مکتب میروند، و بسیاری از بچه ها نیز از درس محروم اند. منیث رییس جمهور آینده، شما چه گام های را در راستای بلند بردن کیفیت درس و دسترسی به آن بر می دارید؟

حمایت از اطفال از اولویت های مهم برنامه ملی ما در رابط با "حقوق بشر" است که شاخص های عمده آنرا عطف توجه به تعلیم و تربیت، صحت و رفاه تشکیل می دهد، برای رسیدن به شاخص های یاد شده جایگاه های مهمی برای امنیت عمومی، توجه به جنبه های کمی و کیفی معارف، توجه به امر توازن در انکشاف ملی، بهینه سازی برنامه های رفاه عمومی و مصونیت اجتماعی را در برنامه های عمل مان در نظر گرفته ایم.

ما می دانیم که تعداد زیادی از اطفال افغانستان نه تنها این که به تعلیم و تربیه و خدمات اجتماعی دسترسی ندارند؛ بلکه مجبور به کار های شاقه استند و حتا در معرض خطراتی چون تجاوز جنسی، کشانیده شدن به دنیای جرم و جنایت و قربانی شدن به دست قاچاقبران انسان قرار دارند.

در حکومت ما، نهاد های مسئول از جمله، وزارت معارف و وزارت کار و امور اجتماعی، مکلف به طرح و اجرای برنامه های مشخصی خواهند بود تا کودکان افغان از مشکلاتی که در حال حاضر با آن مواجه هستند، خلاصی یابند.

16. کار کردن اطفال، به ویژه در معادن و صنعت قالین یک مشکل خیلی جدی در افغانستان است. به عنوان رییس جمهور آینده، شما چه اقداماتی را در راستای کاهش میزان کار کردن اطفال بر خواهید داشت؟

ما با کار اطفال مخصوصاً کار شاقه کودکان مخالف هستیم، جهت پاسخ به مشکلات اقتصادی و اجتماعی آنها در قالب برنامه های رفاهی توأم با توانمندی شان سرمایه گذاری خواهیم نمود، تا از یکطرف مجبور به انجام کار های شاقه نشوند و از جانب دیگر به مثابه عناصر مفید در روند توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور مخصوصاً در آینده نقش ایفاء نمایند.

F. اطفال مهاجر افغان

17. تعدادی از کشورهای اروپایی از حکومت افغانستان تقاضا کرده اند که برای بازگشت اطفال مهاجر بدون سرپرست موافقت کند، حتا اگر فامیل های این اطفال پیدا نشوند. منحيث رییس جمهور آینده، پاسخ شما به این پیشنهاد چه خواهد بود؟

ما در رابطه با شهروندان افغانستان مخصوصاً کودکان مهاجر کشور احساس مسئولیت می نماییم و حفاظت از آنها را جزو مهم سیاست خارجی مان تلقی می نماییم، در زمینه کودکان مهاجر افغانستانی تمامی تلاش مان را به کار خواهیم انداخت تا در پرتو برادری جهانی، اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق های بین المللی در زمینه حقوق بشری از آرامش، رفاه و حقوق اساسی انسانی شان برخوردار باشند، برای تحقق این خواسته از تمامی امکانات تخصصی حقوقی و پوتنسیل های دیپلماتیک نیز استفاده می نماییم.